

Op 13 november 2018 heeft het algemeen bestuur van 1Stroom het inkoopbeleid en de inkoopvoorwaarden vastgesteld. 1Stroom is aangesloten bij het beleid, zoals dat reeds door de gemeenten Duiven, Westervoort (toen nog Rijnwaarden), Zevenaar en Samenwerking de Liemers is opgesteld en vastgesteld. De namen van deze organisaties komen expliciet naar voren op het beleidsvoorstel. Ten tijde van het opstellen en vaststellen van dit beleid bestond 1Stroom nog niet. Zodra er een herziening is van het regionale beleid, zullen we zorgen dat de naam van 1Stroom in wordt verwerkt. Voor dit moment is het volgende beleid voor 1Stroom van kracht. Overal waar betreffende organisaties genoemd zijn, moet ook 1Stroom worden gelezen.

November 2018
Algemeen Bestuur 1Stroom
A. Van Hout
Voorzitter

Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2017

van de Liemerse gemeenten

Duiven

Rijnwaarden

Westervoort

Zevenaar

en

Samenwerking de Liemers

Dit beleid is gebaseerd op het Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de VNG
Samenwerking de Liemers
Inkoopbeleid Liemerse gemeenten 2017

Inhoudsopgave

INLEIDING	3
1. DEFINITIES	4
2. GEMEENTELIJKE DOELSTELLINGEN	5
3. JURIDISCHE UITGANGSPUNTEN	6
3.1 Algemeen juridisch kader	
3.2 Uniforme documenten	
3.3 Algemene beginselen bij Inkoop	
3.4 Grensoverschrijdend belang	
3.5 Mandaat en volmacht	
3.6 Afwijkingsbevoegdheid	
4. ETHISCHE EN IDEËLE UITGANGSPUNTEN	8
4.1 Integriteit	
4.2 Duurzaam inkopen	
4.3 Innovatie	
5. ECONOMISCHE UITGANGSPUNTEN	9
5.1 Product- en marktanalyse	
5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de Ondernemersrelatie	
5.3 Regionale economie en MKB	
5.4 Samenwerkingsverbanden	
5.5 Bepalen van de Inkoopprocedure	
5.6 Raming en financiële budget	
5.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen	
6. ORGANISATORISCHE UITGANGSPUNTEN	11
6.1 Inkoopproces	
6.2 Inkoop in de organisatie	
6.3 Verantwoordelijken	
6.4 Team Inkoop van RID de Liemers	

Inleiding

De Gemeenten Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar (hierna de Gemeenten), alsmede hun samenwerkingsverband genaamd Samenwerking de Liemers (hierna SDL) werken op het gebied van Inkoop en aanbesteden samen. Zij willen Inkoopkracht bundelen, kennis en ervaring delen en kwetsbaarheid verminderen. Samenwerken is effectiever wanneer missie en doelstelling op gebied van inkopen en aanbesteden op elkaar aansluit. De Gemeenten hanteren daarom zoveel mogelijk een gelijk beleid ten aanzien van inkopen en aanbesteden en gelijke algemene Inkoopvoorwaarden. Zij spannen zich continu in voor een (verdere) professionalisering van de Inkoop- en aanbestedingspraktijk.

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt het Inkoopproces inzichtelijk en transparant gemaakt door de doelstellingen, uitgangspunten en kaders te schetsen waarbinnen Inkoop bij de Gemeenten en SDL plaatsvindt. Ze leven daarbij een aantal centrale doelstellingen na (zie verder hoofdstuk 2). Aangezien Inkoop plaatsvindt in een dynamische omgeving, dienen de Gemeenten en SDL continu bezig te zijn met het doorvoeren van verbeteringen in de Inkoopprocessen. De gemeentelijke doelstellingen zijn hierbij leidend. Dit beleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de Gemeenten en SDL.

Daarnaast gaan de Gemeenten bij het inkopen van Werken, Leveringen of Diensten uit van:

- **Juridische uitgangspunten:** hoe gaan ze om met de relevante regelgeving?
(zie verder hoofdstuk 3)
- **Ethische en ideële uitgangspunten:** hoe gaan ze om met de maatschappij en het milieu in hun Inkoopproces? (zie verder hoofdstuk 4)
- **Economische uitgangspunten:** hoe gaan ze om met de markt en (regionale) Ondernemers?
(zie verder hoofdstuk 5)
- **Organisatorische uitgangspunten:** hoe kopen ze in? (zie verder hoofdstuk 6)

1. Definities

In dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt verstaan onder:

Contractant	De in de overeenkomst genoemde wederpartij van de Gemeenten en SDL.
Diensten	Diensten als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Gemeenten	De Gemeente Duiven, zetelend te Duiven, Koning Willem-Alexanderplein 1. De Gemeente Rijnwaarden, zetelend te Lobith, Markt 5. De Gemeente Westervoort, zetelend te Westervoort, Dorpsplein 1. De gemeente Zevenaar, zetelend te Zevenaar, Raadhuisplein 1.
Inkoop	(Rechts)handelingen van de Gemeenten en SDL, gericht op de verwerving van Werken, Leveringen of Diensten en die een of meerdere facturen van een Ondernemer met betrekking tot bedoelde Werken, Leveringen of Diensten tot gevolg hebben.
Leveringen	Leveringen als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.
Offerte	Een aanbod in de zin van het Burgerlijk Wetboek.
Offerteaanvraag	Een enkelvoudige of meervoudige aanvraag van de Gemeenten voor te verrichten prestaties of een (Europese) aanbesteding conform de Aanbestedingswet en de Europese aanbestedingsrichtlijnen 2014/23, 2014/24 en 2014/25.
Ondernemer	Een <i>'aannemer'</i> , een <i>'leverancier'</i> of een <i>'dienstverlener'</i> .
SDL	Samenwerking de Liemers, zetelend te Duiven, Koning Willem-Alexanderplein 1. Samenwerking de Liemers is een gemeenschappelijke regeling, aangegaan door de Gemeenten Duiven, Rijnwaarden, Westervoort en Zevenaar. SDL verricht voor de deelnemende Gemeenten beleidsvoorbereidende en uitvoerende taken op het gebied van sociale dienstverlening-, ict- en inkoop Samenwerking.
Werken	Werken als bedoeld in artikel 1.1 Aanbestedingswet.

2. Gemeentelijke doelstellingen

De Gemeenten en SDL willen met dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid de volgende doelstellingen realiseren:

- a. Rechtmatig en doelmatig Inkopen zodat gemeenschapsgelden op controleerbare en verantwoorde wijze worden aangewend en besteed.**
De Gemeenten en SDL leven daartoe bestaande wet- en regelgeving en de bepalingen van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid na. Daarnaast kopen de Gemeenten en SDL efficiënt en effectief in. De inspanningen en uitgaven moeten daadwerkelijk bijdragen aan de realisatie.
- b. Een integere, betrouwbare, zakelijke en professionele inkoper en opdrachtgever zijn.**
Professionaliteit houdt in dat op bewuste en zakelijke wijze wordt omgegaan met Inkoop. Continu wordt geïnvesteerd in inhoudelijke kennis over de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten, de marktomstandigheden en de relevante wet- en regelgeving. Het streven naar professioneel opdrachtgeverschap komt tot uitdrukking in een betrokkenheid bij de inkoopambitie, slagvaardige besluit- vorming, adequaat risicomangement, vertrouwen in de Contractant en in wederzijds respect tussen de Gemeenten en/of SDL en de Contractant. De Gemeenten en SDL spannen zich in om alle inlichtingen en gegevens te verstrekken aan de Ondernemer voor zover die nodig zijn in het kader van het inkoopproces.
- c. Inkopen tegen de meest optimale (integrale) prijskwaliteit verhouding.**
Bij het inkopen van Werken, Leveringen en Diensten kunnen de Gemeenten en SDL ook interne en andere (externe) gemeentelijke kosten betrekken in de afweging. Ook de kwaliteit van de in te kopen Werken, Leveringen en Diensten speelt een belangrijke rol.
- d. Een continue positieve bijdrage leveren aan het gehele prestatieniveau van de Gemeenten en SDL.**
Inkoop moet tenslotte ondersteunend zijn aan het gehele prestatieniveau van de Gemeenten en SDL en daar direct en voortdurend aan bijdragen. De concrete doelstellingen van Inkoop zijn daarbij steeds rechtstreeks afgeleid van de gemeentelijke doelstellingen.
- e. De Gemeenten en SDL stellen een administratieve lastenverlichting voor zowel zichzelf als voor Ondernemers voorop.**
Zowel de Gemeenten en SDL als Ondernemers verrichten vele administratieve handelingen tijdens het Inkoopproces. De Gemeenten en SDL verlichten deze lasten door bijvoorbeeld proportionele eisen en criteria te stellen en door een efficiënt inkoopproces uit te voeren. Gemeenten en SDL zullen met ingang van 1 juli 2017, in geval van Opdrachten met een opdrachtwaarde boven de Europese drempelwaarden, de gehele aanbestedingsprocedure digitaal laten verlopen. Indien Gemeenten en SDL uitsluitingsgronden en geschiktheidseisen stellen, hanteren zij daarvoor het Uniform Europees Aanbestedingsdocument, als bedoeld in artikel 1.19 Aanbestedingswet.
- f. Dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid sluit zoveel mogelijk aan op het algemene beleid van de Gemeenten en SDL.**
Om deze doelstellingen te realiseren zijn juridische, ethische en ideële, economische en organisatorische uitgangspunten vastgelegd in dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid. Deze uitgangspunten zijn in de volgende hoofdstukken uitgewerkt.

3. Juridische uitgangspunten

3.1 Algemeen juridisch kader

De Gemeenten en SDL leven de relevante wet- en regelgeving na.

Uitzonderingen op (Europese) wet- en regelgeving zullen door de Gemeenten en SDL restrictief worden uitgelegd en toegepast om te voorkomen dat het toepassingsbereik van deze wet- en regelgeving wordt uitgehold. De voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid meest relevante wet- en regelgeving volgen uit:

Aanbestedingswet: wet van 1 november 2012, houdende nieuwe regels omtrent aanbestedingen (Aanbestedingswet 2012). De wet is gewijzigd in verband met de implementatie van aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU (Stb. 2016, 241). De wijzigingswet is op 1 juli 2016 in werking getreden (Stb. 2016, 243).

Europese wet- en regelgeving: wet- en regelgeving op het gebied van aanbesteden is afkomstig van de Europese Unie. De 'Aanbestedingsrichtlijnen' vormen momenteel de belangrijkste basis. De interpretatie van deze Aanbestedingsrichtlijnen kan volgen uit Groenboeken, Interpretatieve Mededelingen etc. van de Europese Commissie.

Burgerlijk Wetboek: het wettelijke kader voor overeenkomsten.

Gemeentewet: het wettelijke kader voor Gemeenten.

3.2 Uniforme documenten

De Gemeenten en SDL streven er naar om uniforme documenten te hanteren, tenzij een concreet geval dit niet toelaat. Uniformiteit in de uitvoering draagt eraan bij dat Ondernemers weten waar ze aan toe zijn en landelijk gezien niet steeds met verschillende procedureregelingen worden geconfronteerd. De Gemeenten en SDL passen bij de betreffende Inkoop in ieder geval toe:

- **Aanbestedingsreglement Werken 2016** (ARW 2016)
- **Gids Proportionaliteit, 1^e herziening, april 2016.**
- **Uniforme klachtenregeling** "Klachtafhandeling bij aanbesteden" van het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (Standaard voor klachtafhandeling voor aanbestedende diensten en Ondernemers en Commissie van Aanbestedingsexperts);
- **Algemene Inkoopvoorwaarden voor Leveringen en diensten van de Liemerse gemeenten en SDL.** De gemeenten en SDL hanteren hiervoor het VNG Model Algemene Inkoopvoorwaarden. Hanteren van andere branchegerichte (algemene) voorwaarden of richtsnoeren is ook mogelijk als deze paritair tot stand zijn gekomen, of zijn opgesteld door de (Rijks)overheid.
- **Algemene Inkoopvoorwaarden voor Werken.** De Gemeenten en SDL kunnen hiervoor gebruiken de UAV 2012 (Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van Werken en van technische installatiewerken) of de UAV-GC 2005 (Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van geïntegreerde contracten)
- **De Gemeentelijke inkoopvoorwaarden bij IT (GIBIT), versie 2016.**

3.3 Algemene beginselen bij Inkoop

a Algemene beginselen van het aanbestedingsrecht

De Gemeenten en SDL nemen bij overheidsopdrachten en concessie overeenkomsten boven de (Europese) drempelwaarden en bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten onder de (Europese) drempelwaarden met een duidelijk grensoverschrijdend belang de volgende algemene beginselen van het aanbestedingsrecht in acht:

- **Gelijke behandeling:** Gelijke omstandigheden mogen niet verschillend worden behandeld, tenzij dat verschil objectief gerechtvaardigd is. Ook verkapte of indirecte discriminatie is verboden.
- **Non-discriminatie:** Discriminatie op grond van nationaliteit mag niet.
- **Transparantie:** De gevolgde procedure dient navolgbaar (en dus controleerbaar) te zijn. Dit is een logisch uitvloeisel van het beginsel van gelijke behandeling. Normaal zorgvuldige en oplettende inschrijvers moeten weten waar ze aan toe zijn.
- **Proportionaliteit (evenredigheid):** De gestelde eisen, voorwaarden en criteria aan de inschrijvers mogen niet onevenredig zijn in verhouding tot het voorwerp van de opdracht. De Gemeenten en SDL passen het beginsel van proportionaliteit toe bij de te stellen eisen, voorwaarden en criteria aan inschrijvers en inschrijvingen en met betrekking tot de contractvoorwaarden.
- **Wederzijdse erkenning:** Diensten en goederen van ondernemingen uit andere lidstaten van de Europese Unie moeten worden toegelaten voor zover die Diensten en goederen op gelijkwaardige wijze kunnen voorzien in de legitieme behoeften van de Gemeenten en SDL.

b Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

De Gemeenten en SDL nemen bij hun Inkoop de algemene beginselen van behoorlijk bestuur in acht, zoals het gelijkheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en vertrouwensbeginsel.

3.4 Grensoverschrijdend belang

Voorafgaand aan Inkoop vindt een objectieve toets plaats of sprake is van een duidelijk grensoverschrijdend belang. Bij overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang passen de Gemeenten en SDL de algemene beginselen van het aanbestedingsrecht toe. Overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang zijn overheidsopdrachten en concessieovereenkomsten waarbij buiten Nederland gevestigde Ondernemers interesse hebben of kunnen hebben. Dit kan blijken uit de uitgevoerde marktanalyse.

Of een overheidsopdracht of een concessieovereenkomst een duidelijk grensoverschrijdend belang heeft, zal afhangen van verschillende omstandigheden, zoals de waarde van de opdracht, de aard van de opdracht en de plaats waar de opdracht moet worden uitgevoerd. Voor overheidsopdrachten of concessieovereenkomsten met een duidelijk grensoverschrijdend belang, zullen de Gemeenten en SDL een passende mate van openbaarheid in acht nemen. Dit vloeit voort uit het transparantiebeginsel. Een aankondiging van de te verstrekken opdracht zullen de Gemeenten en SDL op hun website plaatsen en/of in andere gebruikelijke platforms, zoals dagbladen.

3.5 Mandaat en volmacht

Inkoop vindt plaats met inachtneming van de vigerende mandaat- en volmacht regeling van de Gemeenten en SDL. De Gemeenten en SDL willen slechts gebonden zijn aan verbintenissen en verplichtingen op basis van rechtsgeldige besluitvorming en civielrechtelijke vertegenwoordiging.

3.6 Afwijkingsbevoegdheid

Afwijkingen van dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid zijn slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van degene(n) die hiertoe in de vigerende mandaat- en volmacht regeling van de Gemeenten en/of SDL gemachtigd is en voor zover

een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is. Afwijkingen van (integrale) toepassing van de bij 3.2 genoemde Uniforme documenten is slechts mogelijk en toegestaan op basis van een deugdelijk gemotiveerd besluit van de conform de vigerende mandaat- en volmachtregeling van de Gemeenten en/of SDL voor de betreffende inkoop verantwoordelijke budgethouder en voor zover een en ander op basis van de geldende wet- en regelgeving mogelijk is. Advies van een inkoopadviseur van RID de Liemers over de voorgenomen afwijking wordt aangeraden.

4 Ethische en ideële uitgangspunten

4.1 Integriteit

a. De Gemeenten en SDL stellen bestuurlijke en ambtelijke integriteit voorop.

De Gemeenten en SDL hebben hoog in het vaandel dat hun bestuurders en ambtenaren integer handelen. De bestuurders en ambtenaren houden zich aan de vastgestelde gedragscodes Zij handelen zakelijk en objectief, waardoor bijvoorbeeld belangenverstrengeling wordt voorkomen.

b. De Gemeenten en SDL contracteren enkel integere Ondernemers.

De Gemeenten en SDL willen enkel zaken doen met integere Ondernemers die zich niet bezighouden met criminele of illegale praktijken. Een toetsing van de integriteit van Ondernemers is bij Inkoop (en aanbesteding) in beginsel mogelijk, bijvoorbeeld door de toepassing van uitsluitingsgronden of het hanteren van de 'Gedragsverklaring Aanbesteden'.

4.2 Duurzaam Inkopen

a. Bij Inkopen nemen de Gemeenten en SDL milieuaspecten in acht.

De Gemeenten en SDL hebben een voorbeeldfunctie in het maatschappelijk verkeer. De Gemeenten en SDL streven er naar om 100% duurzaam in te kopen. Duurzaam Inkopen is het meenemen van sociale en milieuaspecten in het Inkoopproces. Dit komt o.a. tot uitdrukking door het volgende:

- Bij de product- en marktanalyse inventariseren de Gemeenten en SDL welke Werken, Leveringen of Diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden.
- In de aanbestedingsstukken (bijvoorbeeld in de selectie- en gunningscriteria) en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidscriteria opgenomen.
- De Gemeenten en SDL kunnen kiezen om digitaal in te kopen (E-procurement, gebruik van e-mail etc.).
- De Gemeenten en SDL zullen de aangeboden duurzame oplossingen monitoren. Op deze wijze kunnen zij een duurzame oplossing inbedden in hun eigen organisatie en werkwijze.

Met betrekking tot een aantal 'productgroepen' die de overheid inkoop zijn door de Rijksoverheid milieucriteriadocumenten opgesteld. Gemeenten en SDL zullen de door de overheid ter beschikking gestelde milieucriteriadocumenten en andere tools actief gebruiken. De minimumeisen uit de milieucriteriadocumenten zullen door Gemeenten en SDL standaard worden toegepast. Daarnaast is op dit inkoop- en aanbestedingsbeleid het vigerende milieubeleid, voor zover een afzonderlijke Gemeente dit heeft vastgesteld, van toepassing. Het beleid is op te vragen bij iedere afzonderlijke Gemeente en bij RID de Liemers via inkoop@riddeliemers.nl.

b. Inkoop vindt op maatschappelijk verantwoorde wijze plaats.

Hierbij spelen onderwerpen als arbeidsreïntegratie, arbeidsomstandigheden en – indien passend – social return. De Gemeenten en SDL hebben oog voor de sociaal zwakkeren in de samenleving. Zij stimuleren daarom - waar mogelijk en doelmatig - de participatie van arbeidsgehandicapten in het arbeidsproces. In 2015 hebben de Gemeenten beleid vastgesteld op het gebied van social return. Op dit Inkoop- en aanbestedingsbeleid is het vigerende social

return beleid van de Liemerse Gemeenten en SDL van toepassing dat is op te vragen bij iedere afzonderlijke gemeente en bij RID de Liemers via inkoop@riddeliemers.nl. Naast social return hebben de Gemeenten en SDL ook oog voor mantelzorgers. Zij onderkennen dat Inkoop- en aanbesteden, door middel van het opnemen van mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid als gunningcriterium of eis bij Inkoop- en aanbesteden, kan bijdragen aan het ondersteunen van mantelzorgers. Op dit inkoop- en aanbestedingsbeleid is het vigerende mantelzorgbeleid, voor zover een afzonderlijke gemeente of SDL dit heeft vastgesteld, van toepassing. Het beleid is op te vragen bij iedere afzonderlijke gemeente en bij RID de Liemers via inkoop@riddeliemers.nl.

Tenslotte worden Werken, Leveringen en/of Diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, dwangarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand komen of zijn gekomen.

4.3 Innovatie

De Gemeenten en SDL moedigen – daar waar mogelijk – innovatiegericht Inkopen (en aanbesteden) aan. Bij innovatiegericht Inkopen wordt gezocht naar een innovatieve oplossing of laten de Gemeenten en SDL ruimte aan de Ondernemer om een innovatieve oplossing aan te bieden. Het kan bijvoorbeeld gaan om een volledig nieuwe innovatieve oplossing, maar ook om de verdere ontwikkeling van de eigenschappen van een bestaand 'product'.

5. Economische uitgangspunten

5.1 Product- en marktanalyse

Inkoop vindt plaats op basis van een voorafgaande product- en marktanalyse, tenzij dit gelet op de waarde of de aard van de opdracht niet wordt gerechtvaardigd.

De Gemeenten en SDL achten het van belang om de markt te kennen door – indien mogelijk – een product en/of marktanalyse uit te voeren. Een productanalyse leidt tot inzicht in de aard van het 'product' en de relevante markt(vorm). Een marktanalyse leidt tot het inzicht in de relevante markt(vorm), de Ondernemers die daarop opereren en hoe de markt- en mogelijke machtsverhoudingen zijn (bijvoorbeeld: kopers- of verkopersmarkt). Een marktconsultatie met Ondernemers kan onderdeel uitmaken van de marktanalyse.

5.2 Onafhankelijkheid en keuze voor de Ondernemersrelatie

- a. **De Gemeenten en SDL achten een te grote afhankelijkheid van Ondernemers niet wenselijk.**
De Gemeenten en SDL streven naar onafhankelijkheid ten opzichte van Ondernemers (Contractanten) zowel tijdens als na de contractperiode. De Gemeenten en SDL moeten in beginsel vrij zijn in het maken van keuzes bij hun Inkoop (waaronder de keuze van Ondernemer(s) en Contractant(en), maar ook vanwege de naleving van de (Europese) wetten regelgeving.
- b. **De Gemeenten en SDL kiezen voor de meest aangewezen Ondernemersrelatie.**
Gedurende de contractperiode kan bij de Contractant afhankelijkheid ontstaan van de Gemeenten en SDL door bijvoorbeeld de te behalen doelstellingen, resultaten, productontwikkelingen (innovatie) of het creëren van prikkels. De Gemeenten en SDL kiezen in dat geval voor de meest aangewezen Ondernemersrelatie. De mate van (on)afhankelijkheid in een Ondernemersrelatie wordt onder andere bepaald door de financiële waarde van de opdracht, switchkosten, mate van concurrentie in de sector (concentratiegraad) en beschikbaarheid van alternatieve Ondernemers.

5.3 Regionale economie en Mkb

- a. **De Gemeenten en SDL hebben oog voor de regionale economie binnen regio De**

Liemers, zonder dat dit tot enigerlei vorm van discriminatie van Ondernemers leidt.

In gevallen waar een enkelvoudig onderhandse en/of een meervoudig onderhandse Offerteaanvraag volgens de geldende wet- en regelgeving is toegestaan, zal rekening worden gehouden met de regionale economie en regionale Ondernemers. Discriminatie moet daarbij worden voorkomen en de Gemeenten en SDL moeten niet onnodig nationale, Europese of mondiale kansen en kansen op realisatie van de beste prijs/kwaliteit verhouding, duurzame en/of innovatieve oplossing of bijdrage aan social return laten liggen. 'Local sourcing' kan bijdragen aan de doelmatigheid van de Inkoop. Regionale Ondernemers in de regio de Liemers, of Ondernemers die een economische binding met de Liemers hebben, kunnen meedingen naar opdrachten van Gemeenten en SDL, tenzij Gemeenten en SDL deugdelijk motiveren waarom dit voor een bepaalde Opdracht niet mogelijk of wenselijk is. Gemeenten en SDL hebben het platform www.inkoopapp-deliemers.nl ingericht waar (Regionale) Ondernemers kenbaar kunnen maken dat zij in aanmerking willen komen voor Opdrachten van Gemeenten en SDL.

b. De Gemeenten en SDL hebben oog voor het midden- en kleinbedrijf (MkB).

Uitgangspunt is dat alle Ondernemers gelijke kansen moeten krijgen. De Gemeenten en SDL houden echter bij hun Inkoop de mogelijkheden voor het midden- en kleinbedrijf in het oog. Dit kunnen ze doen door gebruik te maken van percelen in aanbestedingen, het toestaan van het aangaan van combinaties en onderaanneming, het verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria.

5.4 Samenwerkingsverbanden

a. Inkoop Samenwerking

De Gemeenten en SDL hanteren als uitgangspunt dat zij oog hebben voor samenwerking bij Inkoop. Dit geldt zowel voor samenwerkingen binnen de eigen organisatie als voor samenwerkingen met andere Gemeenten of aanbestedende diensten.

b. Klachtenafhandeling op gebied van inkoop- en aanbesteden

Gemeenten en SDL werken samen met collega gemeenten uit de Achterhoek bij klachten op gebied van inkoop- en aanbesteden. In geval (een van de) Liemerse gemeenten of SDL een klacht ontvangen over een (voorgenomen) inkoop- of aanbestedingsprocedure zal deze worden afgehandeld volgens de "Klachtenregeling aanbestedingen Achterhoekse- en Liemerse gemeenten 2016". Op deze wijze kunnen gemeenten en SDL een onafhankelijke professionele beoordeling van de gegrondheid van de klacht garanderen.

c. Meldpunt aanbestedingen Achterhoek/Liemers

Samen met Bouwend Nederland en een aantal collega gemeenten uit de Achterhoek is het "Meldpunt aanbestedingen Achterhoek/Liemers" ingericht (www.meldpuntaanbestedingenachterhoekliemers.nl). Het Meldpunt heeft als doel dat proportionele inschrijvingscriteria worden gehanteerd bij aanbestedingen van werken door overheden. Tevens wil ze innovatieve vormen van aanbesteden bevorderen. Ondernemers kunnen het meldpunt, zo gewild anoniem, raadplegen of een melding indienen.

5.5 Bepalen van de Inkoopprocedure

Bij het bepalen van de Inkoopprocedure hanteren de Gemeenten en SDL de volgende methode: De Gemeenten en SDL zullen - met inachtneming van de Gids Proportionaliteit - bij de onderstaande bedragen de volgende procedures hanteren, tenzij blijkt dat dit niet aansluit bij het type Inkoop en het karakter van de markt waarin de Ondernemers opereren. In dat laatste geval kunnen ze ook kiezen voor een andere procedure, of voor het uitnodigen van meer of minder partijen dan het voorgestelde aantal bij de betreffende procedure, aangezien het voor bepaalde Inkopen niet te kwantificeren is in een vast bedrag.

Hierbij geldt dat de keuze voor een procedure in het oranje gebied schriftelijk wordt gemotiveerd, bijvoorbeeld in het "startdocument Inkoop- en aanbesteden". Een keuze in het rode gebied wordt beschouwd als een afwijking van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid die gemotiveerd ter

besluitvorming moet worden voorgelegd aan degene die conform de geldende mandaatregeling bevoegd is van het Inkoopbeleid af te wijken. In dat geval is een advies van een Inkoopadviseur van RID de Liemers over de voorgenomen keuze verplicht.

Oranje: motiveren (bij voorkeur) in het “startdocument Inkoop- en aanbesteden” waarom een andere dan de voorgestelde procedure wordt gekozen. Advies van een Inkoopadviseur van RID de Liemers wordt aangeraden.

Rood: motiveren (in startdocument Inkoop- en aanbesteden en/of collegevoorstel) waarom een andere dan de voorgestelde procedure wordt gekozen. Advies van een Inkoopadviseur van RID de Liemers is verplicht. Het voornemen wordt, met advies van RID, ter besluitvorming voorgelegd aan degene die bevoegd is af te wijken.
(Bedragen zijn exclusief BTW)

1 op 1 Enkelvoudig onderhandse Offerteaanvraag

De Gemeenten en SDL vragen minimaal aan één Ondernemer een Offerte.

Meervoudig onderhandse Offerteaanvraag

De Gemeenten en SDL vragen tenminste aan drie Ondernemers en ten hoogste aan vijf Ondernemers een Offerte.

Nationaal aanbesteden

Onder de (Europese) drempelbedragen zullen de Gemeenten en SDL nationaal aanbesteden. De Gemeenten en SDL zullen voorafgaand aan de opdrachtverlening een aankondiging plaatsen.

Europees aanbesteden

Boven de (Europese) drempelbedragen zullen de Gemeenten en SDL in beginsel Europees aanbesteden, tenzij dit in een bepaald geval niet nodig is op grond van de geldende wet- en regelgeving.

5.6 Raming en financiële budget

Inkoop vindt plaats op basis van een deugdelijke en objectieve voorafgaande schriftelijke raming van de opdracht. De raming is ook van belang om de financiële haalbaarheid van de opdracht te bepalen. De Gemeenten en SDL willen immers niet het risico lopen dat zij verplichtingen aangaan die zij niet kunnen nakomen.

5.7 Eerlijke mededinging en commerciële belangen

De Gemeenten en SDL bevorderen eerlijke mededinging. De betrokken Ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen om de opdracht gegund te krijgen. Door in principe objectief, transparant en nondiscriminerend te handelen, bevorderen de Gemeenten en SDL een eerlijke mededinging. Dit zal bijdragen aan het in stand houden van een gezonde marktwerking (ook op de lange termijn). De Gemeenten en SDL wensen geen Ondernemers te betrekken in hun Inkoopproces die de mededinging vervalsen.

6. Organisatorische uitgangspunten

6.1 Inkoopproces

Het Inkoopproces bestaat uit verschillende fasen, startend vanaf het voortraject.

1 Voortraject

- Bepalen van Inkoopbehoefte
- Bepalen van het aanbod (bijv. product- en marktanalyse)
- Raming en bepalen van het financiële budget
- Keuze Offerteaanvraag/Inkoopprocedure
- Invullen Checklist Inkoop en/of startdocument Inkoop- en aanbesteden

2 Specificeren

- Opstellen van eisen en wensen
- Omschrijven van de opdracht

- Opstellen Offerteaanvraag/bestek

3 Selecteren

- Eventuele voorselectie geïnteresseerde Ondernemers (met inkoopapp-deliemers)
- Bekendmaking opdracht via verzenden van de Offerteaanvraag, of publicatie op Negometrix/Tendered
- Offertes beoordelen
- Nader onderhandelen (indien mogelijk op grond van de geldende wet- en regelgeving)
- Gunning aan winnende Ondernemer

4 Contracteren

- Tekenen (raam) overeenkomst met (winnende) Contractant
- Registreren getekende overeenkomst
- Informeren afgewezen Ondernemers met motivatie van afwijzing.

5 Bestellen

- Uitvoeren van de opdracht
- Eventueel het doen van bestellingen

6 Bewaken

- Bewaken termijnen
- Controleren nakoming afgesproken prestaties
- Tijdige betaling facturen

7 Nazorg

- Beheren van de overeenkomst, bijvoorbeeld prijsindexeringen of looptijd
- Evalueren overeenkomst met Contractant

Het Inkoopproces wordt ondersteund door (voorbeeld) documenten die team Inkoop van RID de Liemers beschikbaar stelt aan elke afzonderlijke gemeente en de SDL.

6.2 Inkoop in de organisatie

De Gemeenten en SDL maken gebruik van de kennis en expertise van de Inkoopadviseurs van RID de Liemers. RID staat voor Regionaal ICT en Inkoop Dienstencentrum de Liemers.

De Gemeenten en SDL kiezen voor een gecoördineerde Inkoopfunctie; dat wil zeggen - niet voor een centrale Inkoopafdeling die alles Inkoopt voor de Gemeenten en SDL en niet voor een volledig decentrale Inkoopfunctie maar voor een combinatie hiervan.

Een gecoördineerde Inkoopfunctie wil zeggen dat:

- budgethouders bij Gemeenten en SDL zelf inkopen binnen de geldende wettelijke- en beleidsregels en binnen de hun ter beschikking gestelde budgetten en taken;
- budgethouders hierbij desgewenst advies en ondersteuning ontvangen van de Inkoopadviseurs van RID de Liemers en gebruik kunnen maken van de door hen beschikbaar gestelde hulpmiddelen, standaard- en voorbeelddocumenten;
- budgethouders van Gemeenten en SDL bij aanbestedingen die economisch en/of juridisch risicovol zijn verplicht advies en desgewenst ondersteuning ontvangen van een Inkoopadviseur van RID de Liemers. Risicovol is ter beoordeling van de budgethouders van de Gemeente en SDL maar in elk geval bij een aanbesteding die openbaar wordt gepubliceerd in de markt op Negometrix en/of TenderNed;
- de Inkoopadviseur van RID de Liemers de voorgenomen aanbestedingsstrategie beoordeelt en hierover adviseert. Dit advies richt zich op zowel rechtmatigheid als doelmatigheid van de strategie;
- bij gezamenlijk aanbesteden op projectbasis een Inkoopteam wordt samengesteld. Een dergelijk Inkoopteam wordt in principe geleid door de afdeling en budgethouder van Gemeente of SDL die het grootste economische aandeel heeft in de geraamde opdrachtwaarde (de "lead-buyer"). Er kunnen echter per aanbesteding afspraken worden gemaakt over penvoerder schap en verantwoordelijkheden. Deze afspraken worden in de startfase van de aanbesteding schriftelijk geborgd door ofwel een getekend startformulier Inkoop en aanbesteden, een getekende overeenkomst, een goedgekeurd projectplan of collegevoorstel, afhankelijk van de geldende mandaten binnen de aanbestedende dienst.

6.3 Verantwoordelijken

De portefeuillehouder Inkoop is verantwoordelijk voor Inkoop. De colleges van burgemeester en wethouders van de afzonderlijke Gemeenten en het Dagelijks Bestuur van SDL zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de vaststelling en uitvoering van het Inkoop- en aanbestedingsbeleid, waarbij de SDL een beleidsvoorbereidende en uitvoerende taak heeft. De afzonderlijke colleges zijn bevoegd en verantwoordelijk voor het vaststellen van het beleid.

Inkoop wordt concreet uitgevoerd door het ambtelijk apparaat. Verantwoordelijkheden liggen bij degene die conform de geldende mandaatbesluiten en interne richtlijnen voor budgetbeheer verantwoordelijkheid dragen voor doelmatig en rechtmatig inkopen en aanbesteden. Zij worden ondersteund door medewerkers die vanuit hun specialisme adviseren over alle aspecten die te maken hebben met de beoogde Inkoop(strategie).

6.4 Team Inkoop van RID de Liemers

Professioneel inkopen vraagt om een multidisciplinaire aanpak waarbij kennis van de in te kopen materie, juridische, bedrijfseconomische en commerciële kennis gebundeld wordt.

Het team Inkoop van RID de Liemers fungeert als kennisnetwerk voor de Gemeenten en SDL op het gebied van inkopen en aanbesteden. De Inkoopadviseurs stellen die kennis ter beschikking in de vorm van adviezen, (voorbeeld) documenten, trainingen en (aanbestedings)begeleiding.